

GOEDE VRIJDAG: LUKAS 15

HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, binnenkort is het Goede Vrijdag en vlak daarna Pasen. We gedenken Gods oneindige liefde voor ons in de Kruisdood en Opstanding uit het graf van Zijn geliefde Zoon, onze Heiland, de Here Jezus Christus. Goede Vrijdag schijnt op het eerste gezicht een treurige gedenkdag te zijn, omdat onze lieve Jezus een vreselijke dood stierf. En dat is ook zo! Zijn lichamelijk en bovenal geestelijk lijden was ondragelijk. Maar Jezus overwon! Hij legde Zijn leven af en stond na drie dagen op uit het graf. Hij overwon glorieus de dood en de satan! Voor ons! Goede Vrijdag is daarom ook een heel blijde dag.

Een geweldig principe van Gods raadsplan, een groot wonder Gods, tekent zich hiermee af. Namelijk dat bij Hem de dood het begin is van nieuw leven. We zien dit principe in de natuur terug. In de herfst sterft alles af en vervolgens dient zich in de lente nieuw leven aan. De Kruisdood van Jezus was het begin van nieuw, goddelijk, onvergankelijk en eeuwig leven. Joh. 12:24 – *“Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.”* Jezus, het goddelijke Tarwegraan, stierf en bracht daarmee veel vrucht voort. Van tarwe wordt voedzaam brood gemaakt. Het is daarom beslist niet toevallig dat Jezus Zelf ook zei, dat Hij het Brood des Levens is. Joh. 6:35 – *“En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten.”* De bijbel zegt óók, dat Jezus het levenbrengende Woord Gods is (Joh. 1:1,4,14; 1 Joh. 1:1-2), waarmee de relatie met het hemelse Brood duidelijk wordt. Jezus is het Brood en Hij is het Woord. Het Woord is het Brood! Het Woord is uw en mijn Brood! Dus eet het!

Wie of wat zijn die vruchten? Dat zijn allereerst de zielen die in Jezus geloven, Hem aanneemen en daarmee kinderen van God de Vader in de hemel worden. Die vruchten zijn ook de heiligmakingen en overwinningen in de levens en karakters van die zielen. En vervolgens is het geleidelijke, steeds beter leren kennen van God door het onderhouden van een hechte relatie met Hem, een geweldige vrucht. Samen de volle vrucht en boodschap van het kruis!

We kunnen dit proces van vruchtdracht volgen in drie gelijkenissen van Jezus in Lukas 15! We ontdekken daar in elke gelijkenis een relatie met Zijn kruisdood. En we ontdekken er de verschillende werkingen van Gods Woord als het hemelse Brood voor onze ziel en geest.

Luk. 15:1-7 – *“En al de tollenaars en de zondaars naderden tot Hem, om Hem te horen. En de Farizeën en de Schriftgeleerden murmureerden, zeggende: Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen. En Hij sprak tot hen deze gelijkenis, zeggende: Wat mens onder u, hebbende honderd schapen; en een van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn, en gaat naar het verlorene, totdat hij hetzelfde vinde? En als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde. En te huis komende, roept hij de vrienden en de geburen samen, zeggende tot hen: Weest blijde met mij; want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was. Ik zeg ulieden, dat er also blijdschap zal zijn in den hemel over een zondaar, die zich bekeert, meer dan over negen en negentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben.”*

Enkele weken geleden hadden we een fijne doopdienst in de gemeente. Vijf pas bekeerde zielen werden in water gedoopt, nadat zij Jezus als hun Redder en Heer hadden aanvaard. Voordien waren zij afgedwaalde schapen. Door de zondeval van Adam en Eva gingen de schapen van het mensdom immers satan achterna. De mensen die God had voorbestemd als Zijn eigen geliefde volk, waren onwillige en rebellerende bokken geworden. Lees Gen. 3.

Maar prijst en dankt God voor Jezus. Jezus zei óók dat Hij de Goede Herder is (Joh. 10:11), Die vol liefde zoekt naar schapen, die eveneens tot Zijn stal en kudde mogen gaan behoren. Joh. 10:16 – *“Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden een kudde, en een Herder.”*

De Goede Herder zoekt verloren, verdwaalde schapen. En élk schaap is kostbaar in Zijn ogen! Elk individu, ieder mens, beschouwt Hij als een edelsteen, een parel van grote waarde. In de woestijn, in de wildernis, in het diepe, duistere ravijn van hun kapotte levens horen sommige verdwaalde schapen de Stem van Gods Woord. Zij horen het Evangelie van Jezus' Kruisdood en Opstanding, het Evangelie dat oproept tot bekering, en zij beginnen tot Hem te roepen om hulp. Vaak kunnen zij, zwaar gewond als zij zijn, zich niet eens meer (geestelijk) verroeren. Maar dan schiet Jezus te hulp! Hij neemt het schaap op Zijn sterke schouders en draagt het naar de veilige, warme schaapsstal, naar de kudde, waar het voedsel, water, warmte, genezing, liefde mag ontvangen.

Die stal is de Gemeente met een hoofdletter G en mijn broeders en zusters, hoe belangrijk is het toch dat er in elke lokale gemeente warmte en veiligheid is. In het bijzonder voor pasbekeerde zielen! En ja, de hemel juicht van blijdschap als er zondaren zijn die zich bekeren. Maar het is en blijft een persoonlijke keuze om wél of níét het blijde Evangelie te geloven en aanvaarden. Is er wellicht onder de lezers iemand die zijn of haar hart nog niet aan Jezus heeft gegeven en zich heeft bekeerd? Vandaag klinkt opnieuw de Stem van Gods Liefde, de Stem van het Evangelie! God had de wereld zo lief, dat Hij Zijn Zoon Jezus overgaf aan het kruis, opdat niemand verloren hoeft te gaan (Joh. 3:16).

De pasbekeerde zielen behoren nu voortaan bij de kudde van Jezus, de Gemeente. Hiermee zijn we aanbeland bij de tweede gelijkenis van Lukas 15. En we zullen zien dat Gods Woord, dat éérst werking had als het reddingbrengende, blijde Evangelie, nu ánders werkt. Nu wordt het Woord voor hen een brandende kaars, een lamp voor hun voeten en een licht op het pad dat zij volgen (Ps. 119:105). Terwijl zij voortaan tevens de bezem van de Heilige Geest nodig hebben om hen te overtuigen van zonden, gerechtigheid en oordeel en hen op Jezus en het voorbeeld dat Hij gaf te wijzen (Joh. 16:13-15). Een bezem ruimt op! Op deze wijze wil Gods Woord en Geest in de harten van de 'nieuwe' en de 'oude' zielen in de gemeente werken.

Luk. 15:8-10 – *“Of wat vrouw, hebbende tien penningen, indien zij een penning verliest, ontsteekt niet een kaars, en keert het huis met bezemen, en zoekt naarstiglijk, totdat zij dien vindt? En als zij dien gevonden heeft, roept zij de vriendinnen en de geburinnen samen, zeggende: Weest blijde met mij; want ik heb den penning gevonden, dien ik verloren had. Alzo, zeg Ik ulieden, is er blijdschap voor de engelen Gods over een zondaar, die zich bekeert.”*

De vrouw is hier een typebeeld van de Gemeente (Efez. 5:22-33; 2 Cor. 11:2), de kudde van de Goede Herder. En wie behoren er tot die Gemeente? Dat zijn die genoemde 'nieuwe' én ook 'oude' zielen. De lammetjes en de schapen! De gelijkenis is daarom bestemd voor beide categoriën wedergeboren mensen, de hele gemeente, en verklaart de geestelijke groei van schapen én lammeren door de werking van het Woord o.g.v. een voortdurende bekering.

De vrouw in de gelijkenis had tien penningen, waarvan zij er één verloor. Maar zij ging er naar op zoek. Dat was haar keuze! En toen zij het vond, was zij zo ontzettend blij! De uitleg is meestal, dat het hier de heerlijke, wondervolle karaktereigenschappen van Gods Heilige Geest betrof, waarvan de belangrijkste, namelijk de liefde, was verloren. Maar vandaag zou ik het graag eenvoudiger willen stellen. Deze penningen zijn alle goede karaktereigenschappen die de mens in oorsprong bezat, maar heeft verloren door de zondeval en het navolgen van satan in het oude, onwedergeboren leven zonder Jezus. God schiep de mens naar Zijn heerlijk Beeld en wondervolle Gelijkenis (Gen. 1:26-27), doch de zonde degenereerde hem.

Maar door de predikingen van Gods Woord in de gemeente en door een innige relatie thuis met de bijbel, Gods Woord, mogen zowel de 'oude' als de 'nieuwe' zielen ál die goede karaktereigenschappen terugvinden en weer in bezit nemen en de slechte eigenschappen van het oude leven wegdoen. Lees bijvoorbeeld maar eens 1 Cor. 13 en Gal. 5:19-25. Dat doen zij omdat zij veel van Jezus houden en Hem niet willen bedroeven. En het licht van die brandende kaars, Gods Woord, en de bezem van de Heilige Geest zijn daarbij onontbeerlijk. Maar wat een grote blijdschap zal het resultaat zijn!

En wellicht vraagt u zich nu af wat hier de relatie is met Goede Vrijdag, dus het Kruisoffer van Jezus. Daarom wil ik met u een volgend schriftgedeelte lezen. 2 Cor. 4:10-11 – *“Altijd de doding van den Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden. Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus’ wil; opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.”*

Het leven van Jezus was één aaneenschakeling van momenten waarin Hij zichzelf prijs gaf en Zijn eigen wil overgaf aan God de Vader in de hemel. Dát is de doding van de Here Jezus waarin wij Hem mogen volgen. Jezus zei: *“Wie het kruis niet draagt en Mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn.”* (Luk. 14:27). Dat kruis dragen appelleert direkt aan ons karakter! Jezus gaf Zijn hoge positie en de hemelse heerlijkheid prijs, om voor onze verlossing mens te worden. Hij vernederde Zich voor ons.

Toen Hij veertig dagen had gevast en honger had, bezweek Hij niet voor de verleidingen van satan door zonodig van stenen broden te maken, maar gaf de voorkeur aan het Brood van Gods Woord. En Hij bezweek niet voor de verleiding om als prijs voor het bezit van alle aardse rijkdommen de satan te gaan aanbidden. Ook bezweek Hij niet voor de verleiding om hoogmoedig Zijn goddelijke positie als Gods Zoon op te eisen.

Jezus vernederde Zichzelf voor Zijn discipelen en waste hun voeten, zelfs van de verrader Judas en gaf daarmee een geweldig voorbeeld. In Gethsemané onderging Hij een ware doodsstrijd door Zichzelf, Zijn wil, prijs te geven voor Gods wil en de zondelast van de mensheid op Zijn schouders te nemen. In heel Zijn leven leerde Jezus om gehoorzaam te zijn aan God de Vader. Hij ervoer de doding aan Zijn eigen ik en dat bracht hem uiteindelijk naar het kruis van Golgotha.

Hebr. 5:7-9 – *“Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze. Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden. En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;”*

Door lijden, d.w.z. het voortdurend prijsgeven van Zichzelf, leerde Jezus gehoorzaamheid en werd Hij geheiligd. Vers 9 verklaart, dat wanneer wij Zijn voorbeeld navolgen ook wij eeuwige zaligheid mogen ontvangen. Dáárom ging de vrouw en gaat de Gemeente gewapend met bezem en brandende kaars naarstig op zoek naar de verloren penning. Dit is het proces dat ieder lid in elke lokale gemeente moet ondergaan: het navolgen van het voorbeeld van Jezus tot verandering van het karakter. Uit liefde voor Hem!

Uiteindelijk zal de voortdurende, innige relatie met Gods Woord en de Heilige Geest vruchten gaan voortbrengen. Wie bereid is om meer en meer het karakter te laten veranderen, zal begeren om een steeds diepere blik op God te ontvangen. Dát is de kern van Jezus’ derde en laatste gelijkenis in Luk. 15. En net zo als de vrouw ervoor koos om haar verloren penning te zoeken, mogen wij ook nu uit Liefde voor Hem hiervoor kiezen. Maar willen wij wel?

Gods Woord is in eerste instantie het blijde Evangelie waarmee verloren zielen worden gezocht en gevonden. In tweede instantie is het Woord werkzaam om harten en karakters van zielen in de Gemeente langzaam maar zeker naar Jezus’ voorbeeld te veranderen. Maar in derde instantie wil het Woord werkzaam zijn om ons God Zélf echt te laten kennen. En daarmee bedoel ik de Drie-enige God. God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest! In een liefdesrelatie is het normaal dat beide partners elkaar willen leren kennen. God kent ons door en door, maar kennen wij Hem ook? Willen wij Hem kennen? Zoals Hij is? Het is te begrijpen dat wij ons gemakkelijker een beeld kunnen vormen van Jezus, Gods Zoon, Die als mens op aarde wandelde. Per slot van rekening zijn wij zelf mensen. Maar God de Vader en God de Heilige Geest zijn geest. En ook God de Zoon was geest, vóórdát Hij op aarde kwam! Het is veel moeilijker om Hem als geest te aanschouwen. Tóch verlangt God het. 1 Joh. 5:20 – *“Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het*

verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen; en wij zijn in den Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige Leven.”

“Verstand” komt van het Griekse “di’anoia” en is misschien niet direkt de allerbeste vertaling. Het betekent “diepe gedachte, gezindheid, voorstellingsvermogen, begrip”.

In de derde gelijkenis gaat het om de twee zonen van een rijke man. De jongste verlaat zijn vader en verbrast zijn erfdeel. Maar hij komt uiteindelijk berouwvol terug. De oudste zoon blijft trouw zijn vader dienen, maar hij beschouwt zichzelf eigenlijk meer als een knecht en niet als een zoon. Beiden zijn eigenlijk typebeelden van twee verschillende zielen in de gemeente. Twee leden die zich geheel verschillend gedragen ten opzichte van hun vader. De kern van waar het hier in déze prediking om gaat, is hun houding ten aanzien van het gemeste kalf en het feest dat wordt gevierd. De jongste zoon nam er aan deel, maar de oudste niet. En u raadt het al, dat gemeste kalf typeert de derde werking van het Woord om de Drie-enige God wérkelijk te leren kennen op grond van het alomvattende Kruisoffer van Jezus! Wijst Gods Geest hier wellicht op een verschil tussen oudgedienden en nieuwe zielen in de gemeente? Op hun innerlijke honger naar Gods Woord?

God de Vader is Licht, eeuwig Leven, de grote Voorziener. Ook is Hij Rechtvaardig. God de Heilige Geest is Onuitputtelijk, geweldig in Opstandingskracht en in Leiding, overvloedig Vruchtbaar en alom Tegenwoordig. God de Zoon is het scheppende Woord en het levengedevende Brood des Hemels en nu ook de hemelse Hogepriester, Die voortdurend voor ons bidt. Straks is Hij onze Bruidegom. Wij mogen Hen áldus leren kennen, en dan met name in die geweldige gemeenschappelijke noemer, namelijk Hun oneindige Liefde!

De Arke des Verbonds in het Allerheiligdom van de oudtestamentische Tabernakel geeft ons een blik op deze derde werking van Gods Woord. Want als de hogepriester het Allerheiligdom betrad, deed hij dat met een rokend wierookvat en een schaalje met bloed van het geslachte offerdier. In Lev. 16 kunt u het lezen. We leren hieruit dat het hemelse Allerheiligdom in aanbidding en op grond van het Bloed van Jezus dient te worden binnengegaan (Hebr. 10:19-22). In vrijmoedigheid (in de geest)! Ieder kind van God is nu priester (Openb. 1:5-6) en mag vrijmoedig binnengaan, want de weg is nu open (Matth. 27:51).

En binnengegaan zijnde besprenkelde de hogepriester de Arke des Verbonds met bloed en verspreidde de wierook van aanbidding. En dan daalde de heerlijkheid van God, de zgn. Chekinah Glorie, neer op het gouden Verzoendeksel van de Ark met de twee Cherubs. Dat voor mensen (zeker onbekeerde) in principe ontoegankelijke, goddelijke Licht scheen op deze heldere typebeelden van God de Zoon, God de Vader en God de Heilige Geest op de Ark. En álles werd zichtbaar! Ditzelfde gebeurt er als wij in aanbidding tot God komen met een dorstig, verlangend hart om God Zelf te keren kennen in de openbaring van Zijn Woord en daarmee het hemelse Allerheiligdom in de geest betreden. Dan zal o.g.v. het Bloed van de hemelse Hogepriester en Zijn voorspraakgebed Gods openbarende Licht schijnen.

Leest u eens voor uzelf Luk. 15:11-32 geheel door. De jongste zoon, die zijn vader de rug had toegekeerd en ver was afgedwaald, bekeerde zich en ging terug. Hij beschouwde zichzelf als zoon, maar was bereid om zelfs knecht te worden, áls hij maar mocht terugkeren om brood (typebeeld van Gods Woord) te kunnen eten. Luk. 15:17-24 – *“En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger! Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u; En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen. En opstaande ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toelopende, viel hem om zijn hals, en kuste hem. En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden. Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft hem een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten; En brengt het gemeste kalf, en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn. Want deze*

mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden! En zij begonnen vrolijk te zijn."

In de Griekse grondtekst staat geschreven, dat de vader zijn zoon overlaadde met kussen. De vader had hem nog steeds lief, hoewel nergens staat geschreven dat die zoon hem ook liefhad. Maar hij kende de liefde van zijn vader wel en wist dat deze hem niet zou afwijzen. De vader kleedde hem opnieuw en gaf hem zelfs een ring en hij bood hem het gemeste kalf aan. Dus overvloed van het Woord om God te keren kennen! Reken maar, dat zijn hongerige zoon de buik heeft vol gegeten, hoewel ook dat nergens geschreven staat.

Maar nu de oudste zoon! Die vond het maar niks en wilde niet aan het feest deelnemen. Luk. 15:28-31 – *"Maar hij werd toornig, en wilde niet ingaan. Zo ging dan zijn vader uit, en bad hem. Doch hij, antwoordende, zeide tot den vader: Zie, ik dien u nu zo vele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn. Maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebracht heeft, zo hebt gij hem het gemeste kalf geslacht. En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe."*

Eigenlijk zag de oudste zichzelf meer als een dienstknecht dan als een zoon. Hij had steeds het trouw dienen van zijn vader op de eerste plaats gezet. Maar hij had nooit geloofd, dat hij vrijmoedig voortdurend had kunnen en mogen genieten van al de rijkdommen van zijn vader. Ook van het gemeste kalf! Maar hij had er nooit werkelijk naar verlangd! En eigenlijk had hij de liefde van zijn vader nooit goed begrepen.

Geliefde broeders en zusters, God dienen is geweldig en zegenrijk. Maar Hij verlangt bovenal dat wij Hem leren kennen zoals Hij Zelf is. Dáárop is een liefdeband gebaseerd. Dát is het summum van de boodschap van het kruis. De twee zonen verschilden enorm. Zo ook in de geschiedenis van Martha en Maria en met dat bewuste schriftgedeelte wil ik eindigen. Luk. 10:39-42 – *"En deze had een zuster, genaamd Maria, welke ook, zittende aan de voeten van Jezus, Zijn woord hoorde. Doch Martha was zeer bezig met veel dienens, en daarbij komende, zeide zij: Heere, trekt Gij U dat niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg dan haar, dat zij mij helpe. En Jezus, antwoordende, zeide tot haar: Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen; Maar een ding is nodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden."*

Moge Jezus u en mij deze week overvloedig zegenen. Amen.